

פאראד ל"ג בעומר תשד"מ עם הרבי

כח

תהלוכת ל"ג בעומר

יוצא לאור במסגרת
'פארברענגען עם הרבי'

©

Published and Copyrighted by

"VAAD TALMIDEI HATMIMIM HAOLAMI"

770 Eastern Parkway, Brooklyn N.Y. 11213

Tel: (718) 771-9674

Email: vaadhatmimim@gmail.com

5771-2011

עימוד ועיצוב: *y.w. designgrafic*

תמונות הרבי נדפסו
באדיבות חברת המדיה JEM

Printed by:

The Print House

538 Johnson Ave. Brooklyn, NY, 11237

718.628.6700

פתח דבר

לקראת יומא דהילולא דרשב"י, יום הבהיר ח"י אייר - ל"ג בעומר - הוד שבהוד, הננו מוציאים לאור סרט-צילום מ"פאראד ל"ג בעומר" תשד"מ, בהשתתפותו של הוד כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

וידאו ייחודי זה יוצא במסגרת סדרת "פארברענגען עם הרבי", היוצאת לאור על ידי "ועד תלמידי התמימים העולמי" וחברת JEM במשך השנים האחרונות, ומזכה את אלפי תלמידי התמימים ואנ"ש בכל רחבי תבל, להשתתף ב"פארברענגען עם הרבי" בבחינת "יהא רואה בעל השמועה כאילו עומד כנגדו".

כמנהגנו, השיחות בקלטת זו נערכו עם תרגום מילולי ע"ג המסך. התרגום המופיע על גבי המסך, נערך בצורה מילולית באידיש, בלה"ק, באנגלית, בצרפתית, בספרדית, וברוסית - מתוך השתדלות להיצמד ככל האפשר ל"לשון הרב", למעט מקרים בודדים בהם נעשה תרגום עניני יותר, להבנת הענין לאשורו.

.

קובץ זה יוצא לאור כדי לשמש כעזר וכסיוע להכנת תוכן ההתוועדות מראש, ובו 'הנחה': (א) בלשון-הקודש - באדיבות 'ועד הנחות בלה"ק', ותודתנו נתונה להם בזה (ב) בתרגום לאנגלית - באדיבות מערכת "Sichos In English", ותודתנו נתונה להם בזה (ג) באידיש - רשימה מילולית מדברי כ"ק אדמו"ר ב'פאראד'.

לאורך ההנחה פרוסים תמונות ממהלך הפאראד דשנת תשד"מ המתפרסמים כאן לראשונה. התמונות באדיבות חברת המדיה JEM ותודתנו נתונה להם.

.

ויהי-רצון, אשר בזכות ה'קאץ' בלימוד תורת רבינו, ובפרט באופן ש"רואה בעיניו ממש את המשלח, נשיא דורנו, שנותן לפניו היום שליחות זו", נזכה במהרה לקיום היעוד ד"תורה חדשה מאתי תצא", ונזכה לחזות באור פני מלך חיים, ולהשתתף בגשמיות ובמוחש בעוד פארברענגען עם הרבי, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

ועד תלמידי התמימים העולמי

ב' אייר תשע"א
יום הולדת כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע
בית חיינו - 770, ברוקלין, נ.י.

בס"ד. שיחת ל"ג בעומר - בעת ה"פאראד" - ה'תשד"מ.

בלתי מוגה

א. אמרו את י"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל, ואח"כ ניגנו "ווי וואָנט משיח נאו", (הש"ץ שי' ניגן) "יהי רצון כו' שיכנה בית המקדש במהרה בימינו".

ב. נתאספנו כולנו לכבוד ל"ג בעומר - כמנהג ישראל לחגוג יום זה כיום טוב, ובמיוחד - בנוגע לילדי ישראל, כפי שרואים בפועל (גם בהתכנסות זו) שעיקר השמחה היא אצל הילדים, ובזכותם - משתתפים גם המבוגרים, ולכל לראש - ההורים והמחנכים.

ולכן, יש להתבונן אודות יחודו של יום זה - מהו הענין המיוחד שבגללו נקבע יום זה ליו"ט, כדי ללמוד הוראה בנוגע למעשה בפועל - "המעשה הוא העיקר" בחיי היום-יום, במשך כל השנה כולה.

וכמדובר כמ"פ שגם כאשר חוגגים את היו"ט פעם אחת בשנה - הרי ההוראה שלמדים מיו"ט זה קיימת בכל השנה כולה (ככל עניני התורה שהיא נצחית), כלומר, ביום זה (שבו חוגגים את היו"ט) מודגש הדבר בהדגשה מיוחדת ותוקף רב, אבל הכוונה בזה היא - להמשיך זאת על כל השנה כולה, עד שיו"ט זה יבוא בשנה הבאה, שאז יחגגוהו מחדש, בתוספת חיות ותוקף.

ובנוגע לענייננו (היו"ט דל"ג בעומר) - מצינו בתורה שבעל-פה

[שניתנה למשה בסיני ביחד עם תושב"כ, "התורה והמצוה" - "תורה זו תושב"כ . . והמצוה זו פירושה . . תושבע"פ" (כמ"ש הרמב"ם בהקדמתו לספר היד), ויתירה מזו - כדאיתא בירושלמי בפי' הכתוב "מזה ומזה הם כתובים", שבלוחות כלולים כל עניני התורה כולה, אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש]

שני טעמים עיקריים אודות יחודו של ל"ג בעומר:

(א) בל"ג בעומר פסקו למות תלמידי רבי עקיבא - לאחר המגיפה שפרצה בהם "מפני שלא נהגו כבוד זה לזה", שהנהגה זו נתתקנה בל"ג בעומר, ולכן פסקו למות. (ב) ל"ג בעומר הוא יום ההסתלקות וההילולא של רשב"י, "יום שמחתו", שצוה לשמוח ביום זה, עד ל"שמחה גדולה" (כדלקמן ס"ז).

ומובן, שבשני ענינים אלו ישנו לימוד והוראה לכאו"א מישראל, כולל - ובמיוחד - לילדי ישראל, שאצלם היא עיקר השמחה דל"ג בעומר (כנ"ל).

ג. ההוראה שיש ללמוד מהטעם הראשון - אודות הנהגת תלמידי רבי עקיבא:

מובן וגם פשוט שתלמידיו של ר"ע קיימו את הציווי "ואהבת לרעך כמוך" – ככל ציווי התורה, ובפרט בידעם את גודל חשיבותה של מצוה זו, עלי' אמר ר"ע רבם: "זה כלל גדול בתורה", ויתר על כן: "זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא"

ומ"ש "שלא נהגו כבוד זה לזה" – הרי זה בערך וביחס לגודל מעלתם, היינו, להיותם תלמידים כאלו ש"תורת אמת" קוראת להם בשם "תלמידי רבי עקיבא" – נדרש מהם לנהוג כבוד זה לזה באופן נעלה ביותר, כפי שמתאים וראוי לכבוד יהודי שהוא תלמידו של רבי עקיבא, שהרי מעלתו של רבי עקיבא גדולה ביותר, עד כדי כך שהוא המקור דכל תושבע"פ – "כולהו אליבא דרבי עקיבא". וכאשר לא נהגו כבוד זה לזה באופן הראוי להם – נענשו על זה.

וכל זה הי' עד ל"ג בעומר; אבל מל"ג בעומר ואילך – הרי מכיון ש"פסקו למות", בהכרח לומר שנתבטלה הסיבה שגמרה לכך, היינו, שהתחילו לנהוג כבוד זה לזה בתכלית העילוי [לא רק כפי שנדרש מצד הציווי "ואהבת לרעך כמוך"] (שציווי זה קיימו בודאי גם לפני ל"ג בעומר, כנ"ל), כי אם באופן נעלה ביותר] כראוי לתלמידי רבי עקיבא.

וזהו ההוראה שיש ללמוד מל"ג בעומר – באיזו מדה צריכים להקפיד על הענין ד"ואהבת לרעך כמוך":

אין להסתפק בכך שאינו פוגע בחבירו ח"ו, אלא יש לאהוב אותו כמו שאהב את עצמו, "כמוך" ממש, ובלשון הרמב"ם: "מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר ואהבת לרעך כמוך", ויש לכבדו באופן הראוי – לא רק "מהיכי תיתי", ולא רק במדה גדולה וחשובה, אלא באופן הראוי ליהודי זה, לפי ערך גדולתו וחשיבותו (ע"ד הנהגת תלמידי ר"ע לאחר ל"ג בעומר).

ואין צורך להאריך ולבאר עד כמה גדלה מעלתו של כאו"א מישראל – שהרי כל יהודי הוא "עולם מלא", ועד כדי כך – כפי שאמרתם זה עתה "והנה ה' נצב עליו" . ומביט עליו ובוהן כליות ולב אם עובדו כראוי".

– וכפי שמקדים אדמו"ר הזקן, שלמרות "גדולת א"ס ב"ה ומלכותו אשר היא מלכות כל עולמים עליונים ותחתונים" . הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, מ"מ, "מניח העליונים ותחתונים ומייחד מלכותו" . עליו בפרט, היינו, שהקב"ה מניח את כל שאר הענינים על הצד, ומתפנה להביט על יהודי זה –

כלומר, מכיון שכאו"א הוא בנם של ה"אבות", אברהם יצחק ויעקב, עליהם נאמר "האבות הן הן המרכבה", וכמודגש ביעקב אבינו: "והנה ה' נצב עליו", – לכן, כן הוא גם אצל כאו"א מישראל עד סוף כל הדורות, ש"ה' נצב עליו כו",

ומכיון שכן, הרי בודאי שיחס הכבוד כלפיו צריך להיות בתכלית העילוי.

ד. האמור לעיל אודות ההנהגה המתאימה באהבת ישראל – בא לידי ביטוי בכנס זה:

כאשר ילדי ישראל – בריבוי גדול (כ"י) – מתאספים יחדיו, הרי מודגש בכך הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, היינו, שלמרות החילוקים שביניהם, להיותם ממשפחות

שונות ש"אין דיעותיהם שוות", ומחוגים שונים שלכל א' מהם יש דרך מיוחדת משלו באופן החינוך, השקפת-עולם, וכיו"ב – מ"מ, מתאספים כולם יחדיו, ומתייחסים זה לזה מתוך רגש של אהבה וכבוד.

ובפרט כאשר תכלית ומטרת התאחדותם היא – כדי להוסיף בכל עניני התורה, "תורה אחת", הוספה בלימוד התורה והוספה בקיום המצוות, כולל – הציוי "ואהבת לרעך כמוך", להשפיע על ילדים וילדות נוספים שגם הם יקיימו תורה ומצוות".

ליתר ביאור:

למרות ההתחלקות עד לתכלית הריבוי שיש אצל בני" – "ה' אלקיכם הרבה אתכם . . ככוכבי השמים לרוב . . יוסף עליכם ככם אלף פעמים גו'" עד ש"לא ימד ולא יספר מרוב", מ"מ, מתאחדים כולם ל"עם אחד", "נצבים גו' כולכם לפני ה' אלקיכם", היינו, שעומדים בתוקף ("נצבים") במצב של אחדות – "כולכם", וכפי שמבאר אדמו"ר הזקן: "לאחדים כאחד" – מציאות אחת [אמנם, ילדים בפ"ע וילדות בפ"ע – מפני הצניעות כו', אבל כולם יחדיו הם מציאות אחת – "לאחדים כאחד"].

ובפרטיות יותר – אחדותם של ישראל היא עי"ז שמתקשרים עם התורה והקב"ה ("נותן התורה"):

התורה היא "תורה אחת", היינו, למרות הריבוי שבה – "ארוכה מארץ מדה גו'", עד לריבוי מופלג – "עלמות אין מספר", וכן בנוגע למצוות – תרי"ג מצוות, מ"מ, כל ריבוי הפרטים מתאחדים ונעשים מציאות אחת, "תורה אחת".

ותורה זו ניתנה לישראל ע"י הקב"ה, "ה' אחד", שהוא בורא ומנהיג את העולם כולו, אשר למרות ההתחלקות והריבוי העצום שיש בעולם, ריבוי מופלג של פרטים – מנהיג הקב"ה את כולם באחדות הפשוטה, ומכוונם למטרה ותכלית אחת – להיות לו ית' דירה בתחתונים.

ולכן: כאשר ישראל מתאחדים עם התורה והקב"ה ("לפני ה' אלקיכם") – נעשים הם מציאות אחת ("נצבים כולכם", "לאחדים כאחד"). וע"ד שמצינו במ"ת: "ויען העם קול אחד" – מפני ה"קול גדול" דמתן תורה.

וכאמור – ענין זה בא לידי ביטוי בכנס זה, כאשר ריבוי ילדים מתכנסים יחדיו, מתוך רגש של אהבה וכבוד הדדיים, וכוונתם להתאחד ע"י התורה ומצוותי, שניתנה לכאור"א מישראל, כולל ילדים קטנים – "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", והרי גדר ה"ירושה" אינו תלוי במעלותיו וכשרונותיו של הירוש, כי אם בעצם עובדת היותו "יורש", שלכן אפילו תינוק יורש הכל, ועד כדי כך, שעוד לפני לידתו – "משביעין אותו תהי צדיק" היינו, שנותנים לו את כל הכחות שיהי' (לא רק "בינוני", אלא גם) "צדיק", עד לדרגת "צדיק גמור", ע"י ההנהגה בדרכי התורה ומצוותי בחיי היום-יום.

ה. והנה, כאשר ילדי ישראל מתאחדים יחדיו, מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל, כדי להוסיף בכל עניני תורה ומצוותי, אזי מתבטלים כל הענינים הבלתי-רצויים – כאמור לעיל שכאשר תלמידי ר"ע התחילו לנהוג כבוד זה לזה (לאחרי ל"ג בעומר) אזי נתבטל הענין הבלתי-רצוי שהי' מקודם לכן,

ולא עוד אלא שזוכים להמשכת ברכותיו של הקב"ה – כפי שקראנו בתורה בשבת דמיני' אזלינן: "אם בחוקתי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם", היינו, שהקב"ה מבקש ומתחנן – "אין אם אלא לשון תחנונים" – מאת כאור"א מישראל לקיים את התורה ומצוותי, ומבטיח לו את כל הברכות המנויות בפרשה,

עד לברכה ד"והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם", היינו, שכאור"א מישראל נעשה "עבד" ו"בן" להקב"ה,

"ואולך אתכם קוממיות", שכאור"א מישראל הולך "בקומה זקופה" ומתוך גאון אמיתי – על שזכה להיות יהודי שהקב"ה נותן לו תורתו ומצוותיו ("מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל"), ונותן לו בסבר פנים יפות ובעין יפה, שהרי "כל הנותן בעין יפה נותן", וכן הוא בנוגע לנתינת התורה – כדיוק הלשון בברכת התורה (שאומרים בכל יום): "נותן התורה", שנתנה זו היא "בעין יפה".

ועי"ז שילדי ישראל מתנהגים באופן האמור – ממשיכים הם תוספת ברכה להורים והמחנכים, אשר בהוספה לכל הברכות שלהם ראויים הם מצד עצמם, זוכים הם לתוספת ברכה – על הצלחת פעולתם בחינוך הילדים באופן האמור.

וכולם יחדיו זוכים לברכתו של הקב"ה בכל הענינים, כולל – להצליח בתפקידם ושליחותם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, היינו, שבכל העולם כולו יהי' גילוי אלקות,

ל"ג בעומר תהי שנת דברי משיח
יום הילולא דרשב"י
LAG BOMER 5744
LUBAVITCH WORLD HEADQUARTERS

אימתי ק'
לבשימוצו מעי'

שיו
עידו

055

מרכז ענייני חנוכה
MERKOS L'YONEI CHINUCH

והרי גם ענין זה בא לידי ביטוי בכנס זה – שאפילו אינם יהודים רואים בגלוי שביום שאצלם הוא יום-חול, מניחים יהודים את עניני החולין, ומתאספים יחדיו כדי להוסיף בעניני קדושה ויהדות].

ו. ויה"ר שע"י אחדות זו נזכה לתכלית השלימות בענין האחדות – כאשר הקב"ה יקבץ נדחי ישראל, "וקרב פזורינו מבין הגוים",

ובלשון הכתוב: "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", ובאופן, שהקב"ה "אוחז בידו ממש איש איש ממקומו",

"קהל גדול ישובו הנה", "קהל" לשון יחיד, מכיון שכולם מאוחדים עם "ה' אחד",

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

* * *

ז. הטעם השני לשמחה דל"ג בעומר קשור (כאמור) עם רשב"י – יום ההסתלקות וההילולא של רשב"י, יום שמחתו, ועד שביקש שכולם ישמחו ביום זה.

ומובן, שגם בענין זה יש לימוד והוראה לכאו"א מישאל, כי: למרות גדלותו של רשב"י, אשר נוסף על היותו מבחירי תלמידי רבי עקיבא, אמר לו ר"ע רבו: "דייך שאני ובוראך מכירין כחך", היינו, שמעלתו של רשב"י גדולה כל כך עד שמלבד רבי עקיבא והקב"ה לא יכול אף א' לבוא לידי הכרה בגדלותו של רשב"י – מ"מ, מכיון שרשב"י ביקש שכולם ישמחו בשמחתו, מובן, שכולם שייכים לענין זה, ועד כדי כך – שע"ז נפעל עילוי בשמחתו של רשב"י עצמו, כפס"ד הרמב"ם ששמחה אמיתית היא כאשר משתף אחרים בשמחתו, בני ביתו וכיו"ב, "ברוב עם הדרת מלך".

וכל זה – מלבד מה שאמר רשב"י "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", היינו, שבד בבד עם הפלאת גדולתו של רשב"י, הרי הוא מתאחד עם כל ישראל, אפילו אלו ששייך שיהי' אצלם ענין של דין כו', וההתאחדות היא עד כדי כך – שפורסם מן הדין.

ובענין זה – יש לימוד והוראה מ"י(ום) שמחתו המיוחדת של רשב"י ביום זה, ונוסף לזה – הוראה מכללות עבודתו של רשב"י, כדלקמן.

ח. שמחתו של רשב"י בל"ג בעומר היא – מפני שביום זה (יום ההסתלקות) הגיע לתכלית השלימות באופן התקשרותו והתאחדותו עם הקב"ה, ובלשונו של רשב"י בספר הזהר "בחד קטירא אתקטנא", "בי' אחידא בי' להטא בי' אתדבקת כו'".

כלומר: נוסף לכך שבמשך כל השנה כולה היתה עבודתו בתכלית העילוי, עד שלא הי' לו עסק עם עניני העולם כלל – "תורתו אומנתו", שעבודה כזו היא באופן של מסירת נפש ממש, מ"מ, מכיון שעניני קדושה הם באופן של אינטוּס, ובפרט כאשר מדובר אודות עבודת ההתקשרות וההתאחדות עם הקב"ה – הרגיש רשב"י שביום זה (ל"ג בעומר) הגיע לדרגא נעלית ביותר באופן ההתקשרות עם הקב"ה ("בחד קטירא אתקטנא"). ולכן הי' שמח בשמחה גדולה, וביקש שכולם ישמחו בשמחתו.

וזהו ההוראה לכאור"א מישראל, החל מילדי ישראל:

כאשר ילד יהודי יוצא לאויר העולם – משתדלים תיכף ומיד לקשר ולאחד אותו עם הקב"ה, כמנהג ישראל להקיפו עם שמות קדושים (שמותיו של הקב"ה) וכיו"ב, כך שהדבר הראשון שיראה בעיניו, עיני בשר, לא יהי' אלא עיני קדושה ויהדות.

וכאשר הולך וגדל – גידול הגוף כפשוטו, משתדלים שיגדל גם בנשמתו ורוחניות שלו, להתקשר עם הקב"ה יותר ויותר:

"משהתינוק מתחיל לדבר אביו מלמדו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", וכן בנוגע לבנות – כמנהג ישראל בזמן האחרון שמלמדים אותם ריבוי ענינים בתורה. ומכיון ש"תלמוד גדול שמביא לידי מעשה", הרי לימוד זה בא גם במעשה בפועל, בקיום המצוות.

ולדוגמא: כאשר ילדה קטנה מגיעה לגיל שהיא מסוגלת לומר ברכה ולהבין את החילוק שבין אור לחושך בגשמיות, מחנכים אותה להדליק נר של שבת ויו"ט,

[והדיוק בזה על אור גשמי – שזהו החידוש שבהדלקת נרות שבת קודש ויו"ט, אשר מלבד מצוותו של הקב"ה ("אשר קדשנו במצוותיו וציוונו"), אור רוחני, "נר מצוה", נפעל גם ענין של אור כפשוטו, היינו, שהבית נעשה מואר (שזהו א' הטעמים דמצוה זו – "שלא יכשל בעץ או באבן"), ועד כדי כך, שאפילו אינו־יהודי רואה שנוסף אור בבית עי"ז שילדה קטנה הדליקה נר שבת ויו"ט].

וכמו כן מחנכים ילד יהודי שתיכף ומיד בהתחלת היום, כשניעור משנתו, אומר הוא "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך", היינו, שמכיר בכך שהקב"ה החזיר לו את נשמתו ועשאו "ברי' חדשה", ולכן מתקשר הוא עם הקב"ה בכל פעולותיו במשך כל היום כולו, החל מנטילת ידיים, אמירת ברכות השחר, לימוד תורה וקיום מצוות, כאור"א לפום שיעורא דילי', ועד שעושה זאת באופן ד"כל לבבך ובכל נפשך", עד "בכל מאדך" – לפי ערכו כמובן, כך שבמשך כל ימי חייו נמצא הוא בתנועה של התקשרות והתאחדות עם הקב"ה.

והרי זהו תוכן הענין דל"ג בעומר – "בחד קטירא אתקטרנא", "בי' אחידא בי' להטא כו", אלא שזהו בהיותו נשמה בגוף, ומתוך בריאות גשמית ורוחנית גם יחד.

[ואדרבה: עי"ז שמחנכים אותו להתקשר ולהתאחד עם הקב"ה במשך כל היום כולו – מוסיף הדבר גם בבריאותו הגשמית, ולדוגמא: כאשר נגש לאכול דבר מאכל – הרי מכיון שגם באכילתו קשור הוא עם הקב"ה, שכן, לפני האכילה מברך "שהכל נהי' בדברו", וכיו"ב, ואכילתו היא (לא מפני שחושק לאכול דבר טעים, כי אם) כדי שיהי' לו כח ללמוד תורה ולקיים מצוות – הרי בודאי שלא יגדל "זולל וסובא" ח"ו, ובודאי שלא יאכל דבר־תאוה שנראה טוב ומתוק אף שבעצם מזיק לבריאות הגוף].

ועוד ענין בזה:

744
ADQUARTERS

גם כאשר הנהגתו אתמול היתה באופן המתאים, עליו לדעת שאין לו להסתפק בכך, מכיון שיכול וצריך הוא להתעלות לדרגא נעלית יותר בעבודת ה' – במכש"כ וק"ו מהנהגתו של רשב"י, שלאחרי כל ההפלאות והעילויים באופן עבודתו במשך כל ימי חייו, שאף להתעלות לדרגא נעלית יותר, עד לתכלית העילוי – "בחד קטירא אתקטרנא".

וכאמור – למרות שמדובר אודות עבודה נעלית ביותר, עבודתו של רשב"י, ואצלו גופא – ביום הסתלקותו, תכלית העילוי, מ"מ, מכיון שביקש שכולם ישתתפו בשמחתו, מובן, שכאור"א מישראל יכול ללמוד הוראה מתוכן הענין ד"ר(יום) שמחתו של רשב"י, כנ"ל בארוכה.

ט. הוראה נוספת יש ללמוד מכללות אופן עבודתו של רשב"י במשך כל ימי חייו – "תורתו אומנתו":

לכאורה: "תורתו אומנתו" היא מעלה מיוחדת שמצינו אצל רשב"י אפילו לגבי שאר תנאים (שאר תלמידי רבי עקיבא), וא"כ, כיצד יכולים לתבוע שעבודה כזו תהי' אצל כאור"א מישראל! ?

והביאור בזה – כמדובר כמ"פ ש"מעין ודוגמא" לעבודה זו שייך אצל כאור"א מישראל:

"אומן" – עוסק בכו"כ ענינים מלבד מעשה האומנות שלו, ואעפ"כ, ה"אומנות" שלו היא – מלאכה פלונית, כלומר, עיקר חיותו של אדם זה היא ב"אומנות" זו, בה מתגלים כשרונותיו, ובה מונח הוא בכל ישותו, ובה יהגה ויחשוב במשך כל היום כולו, בעת האכילה וכיו"ב, ואפילו בעת השינה – חולם הוא אודות "אומנות" זו, "רעיון על משכבך סליקו".

ועד"ז מובן בנוגע לכאור"א מישראל, שאומנותו היא – ה"תורה":

ישנם זמנים מסויימים במשך היום שבהם עוסק יהודי – ע"פ תורה – בשאר ענינים, כמו: אכילה ושת'י, שינה, משא ומתן וכיו"ב, אבל אעפ"כ, ה"אומנות" של יהודי היא – תורה: גם בשעה שאוכל ושותה וכיו"ב – יודעים הכל שעיקר מציאותו היא התורה, ועד שהתורה היא "תורתו", הוא מקבל זאת בירושה – "מורשה קהלת יעקב", ולכן "נקראת על שמו", זוהי אומנות שלו. ולכן, גם כאשר לימוד התורה בפועל אינו אלא במשך זמן מסויים (מפני שבשאר זמני היום טרוד הוא בעסקיו, וכיו"ב) – הרי בזמן זה יכול לעסוק בתורה באופן ד"תורתו אומנתו", ולימוד זה חודר בכל שעות היום כולו, כך שבמשך כל היום ניכר עליו שאומנותו היא – תורה.

ונמצא, שכאור"א מישראל שחייב בלימוד התורה, "בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורים כו", ביכלתו להיות במעמד ומצב כזה שהזמן המסויים שמקדיש ללימוד התורה יהי' באופן ד"תורתו אומנתו", ועי"ז – גם במשך כל היום כולו.

י. ויש להוסיף, שענין זה ("תורתו אומנתו") מודגש ביותר בנוגע ללימוד התורה דיילדי ישראל, "הבל שאין בו חטא":

ילדים קטנים – אינם צריכים לדאוג לפרנסה, מכיון שהוריהם דואגים לכל צרכיהם, ומכיון שכן, הרי נקל ביותר שלימוד התורה שלהם יהי' באופן ד"תורתו אומנתו" ממש, היינו, שעיסוקם ואומנותם במשך כל היום כולו – אינה אלא בלימוד התורה, וזאת – מחוץ מנוחה אמיתית, ללא כל דאגות מעניינים אחרים.

ועד כדי כך, שהם מהווים "דוגמא-חי" גם עבור הוריהם – "והשיב לב אבות על (ידי) בנים":

כאשר ההורים רואים שילדיהם מונחים בלימוד התורה, כך שבכל רגע פנוי מזורזים הם מתוך חשק גדול ביותר לעסוק בלימוד התורה, לומר פסוק מתושב"כ או מאמר חז"ל מתושבע"פ – הרי זה פועל רושם עמוק על ההורים, שגם הם ישתדלו להקדיש זמן רב יותר שבו יתפנו משאר ענייניהם ויעסקו בלימוד התורה מתוך מנוחה אמיתית, ללא כל דאגות, באופן ד"תורתו אומנתו".

יא. ישנה הוראה נוספת מתורתו של רשב"י – הקשורה עם כללות עבודתם של ישראל בזמן הגלות. ובהקדמה:

כאשר בני נמצאים בגלות – כאשר מסביבם נמצאים רבים מאומות העולם, ומצב העולם בכללותו הוא באופן ד"החוּשך יכסה ארץ" – האור דצדק ויושר לא חדר, לדאבוננו, בכל מקום ומקום, הרי יתכן שהיה ליהודי קשיים לחנך את בניו ובנותיו בדרך התורה ומצוותי (וכי"ב בשאר עניני התורה ומצוותי), מכיון שבין הגוים שנמצאים מסביבו ישנם כאלו ש"מלעיגים" על העובדה שבמקום לחנך ילדים "לעשות עוד דולר", מחנכים אותם ע"פ תורת משה – תורה שניתנה במדבר לפני אלפי שנים!

ועד כדי כך, שישנם יהודים שנמצאים ביחד עם ילדיהם הקטנים במדינות ש"מאחורי מסך הברזל", ויש להם קשיים עצומים לחנך את ילדיהם ברוח התורה ומצוותי!

[יהודים שנמצאים במדינות הרווחה צריכים לדעת כיצד להעריך את הברכה הכי גדולה שניתנה להם – האפשרות לחנך את ילדיהם ברוח התורה באין כל מונע ומעכב.

וכמו כן עליהם ללמוד מהנהגתם של היהודים הנמצאים "מאחורי מסך הברזל" – שמוטרים את נפשם על חינוך ילדיהם בדרך התורה, ולמרות כל הקשיים מגדלים הם דור שעליהם יאמרו "הם הכירוהו תחילה";

– כאשר הקב"ה יציאם משם בקרוב ממש – אזי יראו כולם שיהודים אלו העמידו מחנות של "צבאות השם", ילדים וילדות שאומרים "מודה אני", אומרים "ברכות", והולכים בדרך היהדות באופן של "קוממיות"!

ומהם צריכים ללמוד כל היהודים שנמצאים במדינות הרווחה – עד כמה צריכים להשתדל לחנך את הילדים ברוח התורה והיהדות, מבלי להתפעל משום דבר שבעולם, שהרי גם כאשר ישנם קשיים מסויימים – הרי קשיים אלו אינם בערך כלל לאותם הקשיים שעוברים על היהודים ש"מאחורי מסך הברזל", עד למסירת נפש ממש! !

יהודים שנמצאים בארצות הרווחה אינם זקוקים למסירת נפש ממש, כי אם למסירת הרצון, להחליט בתוקף שיש לתת לילדים את ה"מקסימום" של חינוך יהודי בדרך התורה היהדות].

וא"כ, נשאלת השאלה: כיצד יכולים לפעול כל זה כאשר נמצאים בזמן הגלות? !

הנה על זה באה ההוראה של רשב"י – "ר"ש בן יוחי אומר בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שבכל מקום שגלו שכינה עמהן, גלו למצרים: שכינה עמהן. . . גלו לבבל שכינה עמהן כו'":

מצבם של בני בגלות אינו באופן שהם נמצאים בגלות, והקב"ה נמצא ב"היכלו" (למעלה) ומשם מביט לראות מה נעשה עמהם וממשיך להם ברכותיו כו' – אלא "שכינה עמחן", גם הקב"ה נמצא בגלות יחד עם בני, "בכל מקום שגלו שכינה עמהן".

ולא עוד אלא שמצטער בצרת גלותן – "בכל צרתם לו צר"! הקב"ה הכניס את עצמו, כביכול, למצב כזה ש"יאמרו הגוים אי נא אלקיהם! ..."

וממשיך רשב"י – "ואף כשהן עתידין להגאל שכינה עמהן, שנאמר ושב ה' אליך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות":

גם כאשר יודעים שהקב"ה נמצא בגלות יחד עם בני", יכולים לחשוב שכאשר מגיעה הזמן לצאת מהגלות, יוצא הקב"ה מהגלות לפני בני", עכ"פ – רגע א' לפניהם. הנה על זה אומר רשב"י לכאורה מ"שאל: הנך יכול להיות רגוע! בכל רגע ורגע שנמצא אתה בגלות, יהי' הקב"ה יחד עמך, ולא יצא מהגלות אפילו רגע אחד לפניך! ורק כאשר כל בני" יוצאים מהגלות – אזי יוצא הקב"ה ביחד עמם!

ומכיון שכן, בודאי רוצה הקב"ה ומשתדל שהגאולה תבוא במהירות הכי אפשרית, אלא שלזה דרושה בקשתם ודרישתם של ישראל, שירגישו את צער וקושי הגלות, ויצעקו "עדי מתי" ...! מתי תבוא כבר הגאולה של כל עם ישראל!

אמנם, גם לפני זה, כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, ממשיך הקב"ה את ברכותיו ומאיר לכל ישראל ברוחניות ובגשמיות – כפי שהי' בגלות מצרים, שבהיותם עוד בארץ מצרים, הי' המעמד ומצב ד"לכל בני ישראל הי' אור במושבותם", ועד ש"בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו" – כמה חדשים לפני צאתם מארץ מצרים.

ומכל הנ"ל מובן שגם כאשר בני" נמצאים בגלות – יש להם את כל העזר והסיוע של הקב"ה, בכל המצטרך להם, שיוכלו לקיים תורה ומצוותי' בשלימות, כדברי רשב"י: "בכל מקום שגלו שכינה עמהן".

וכל זה – מלבד האמור לעיל אודות דברי רשב"י "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", היינו, שאפילו כאשר המצב הוא באופן שיש נתינת מקום לענין של דין ח"ו נכולל – בנוגע לילדים, בסיבת הוריהם כו', פוטור רשב"י את כל העולם כולו מן הדין, ומכיון שכן, יכולים ההורים לגדל ולחנך את בניהם ובנותיהם מתוך מנוחה והרחבה, שמחה וטוב לבב, ללא כל דאגות, וזוכים לנחת אמיתי' מילדים שהולכים בדרך התורה, מתוך בריאות גשמית ורוחנית גם יחד.

יב. והנה, בהוספה על דברי רשב"י, ישנה גם תורתו של ר' אלעזר בנו [שהי' אף הוא מ"בני עלי"], כדברי רשב"י: "אם שנים הן אני ואלעזר בני", המוסיפה ביאור והסבר בדברי רשב"י:

בזהר ס"פ בחוקותי (סיום וחותם הפרשה דמינה אזלינן) הובאה תורתו של ר' אלעזר על הפסוק "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתם לכלתם", המבאר זאת ע"פ משל מ"שוק של בורסקי" שבו נמצאת ה"כלה", שלמרות הריח הרע ששורר ב"שוקא דבורסקי", הנה מפני גודל החיבה ל"כלה" – הרי לא זו בלבד שאינו חש בריח הרע, אלא עוד זאת, "דמי עלי ככל ריחין טבאן דעלמא".

והענין בזה:

ענין הגלות נמשל ל"שוקא דבורסקי": "שוק" – ענינו "רשות הרבים", היינו, שבגילוי אין זה "רשות היחיד", יחידו של עולם, כי אם "רשות הרבים". ולהיות ששוק זה הוא

”שוקא דבורסקי” – ישנם בו ריחות רעים – לא הריח שהי’ בביהמ”ק, ריח הקטורת, או ריח הקרבנות – ”ריח ניחוח לה” (או עבודת התפלה – ”תפלות במקום קרבנות תקנוס”), אלא ריח רע.

והנה, כאשר ישראל נמצאים בגלות, הרי זה כמשל ה”כלה” שנמצאת ב”שוקא דבורסקי”, שנדבק בה הריח הרע, אבל לאידך, אין זה אלא ריח בלבד, היינו, שעניני הגלות אינם חודרים בפנימיותו ח”ו, כמו ענין של ”אכילה” הנעשית דם ובשר כבשרו [שהרי החל מ”ציאת מצרים” נעשה כאו”א מישראל ”בן חורין”, ושוב לא שייך אצלו ענין של עבדות מצד גלות כו’, ובפרט כאשר עוסק בתורה – ”אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה”], כי אם ענין של ריח בלבד, דבר מקיף כו’.

וזהו מעלתם של ישראל – ממשיך ר’ אלעזר בדברי תורתו – שלא זו בלבד ש”בכל מקום שגלו שכינה עמהן” (כדברי רשב”י אביו), אלא עוד זאת, שאפילו כאשר נדבק בהם הריח הרע ד”שוקא דבורסקי”, הרי חיבתו של הקב”ה אליהם היא גדולה כל כך, עד שנדמה בעיניו ריח זה ”ככל ריחין טבאן דעלמא”!

ובעומק יותר:

כאשר הקב”ה רואה שלמרות שישראל נמצאים בגלות, ”שוקא דבורסקי”, ומוקפים בריחות בלתי-רצויים (מצד עניני הגלות כו’), אעפ”כ מקיימים הם תורה ומצוות, ומחנכים את בניהם ובנותיהם ברוח התורה,

כלומר, לא זו בלבד שהריחות הבלתי רצויים דעניני הגלות לא פעלו אצלם חלישות ח”ו בעניני תומ”צ, אלא אדרבה: דבר זה גופא עורר אצלם את הכחות הנעלמים להתגבר

ולהוסיף בכל עניני קדושה ויהדות, ולהיות "דוגמא-חי" לכל שאר בני", שגם הם יוסיפו בעניני תומ"צ, ויחנכו את בניהם ובנותיהם ברוח זו באופן שבגלות גופא יהי "אור במושבותם", אור של יהדות, "נר מצוה ותורה אור –

הרי הנהגה זו פועלת אצל הקב"ה נחת רוח – "ריח ניחוח" – גדולה ביותר, "ככל ריחין טבאן דעלמא", ע"ד הענין ד"יתרון האור מן החושך".

וזהו ההוספה שמוסיף ר' אלעזר על דברי רשב"י – שעל זה מסיים בזהר שם: "בן יכבד אב, כגון ר' אלעזר, דאיהו אוקיר ל' לאבוי בהאי עלמא ובההוא עלמא", היינו, שתורתו של ר' אלעזר נאמרה לאחר הסתלקותו של רשב"י (בל"ג בעומר), בהיות רשב"י "בההוא עלמא", וגם אז הוסיף ר' אלעזר בכבודו של רשב"י ("אע"ג דמית אתחייב ביקרי" יתיר") – עי"ז שגילה וביאר את העומק ופנימיות שבתורת רשב"י ("חביבין ישראל שבכל מקום שגלו שכנה עמהן"), ובאופן ד"השתא אסגי שבחא דר"ש".

ומכל זה מובן גודל הנתנת-כח שיש לבנ"י בעבודתם בזמן הגלות, ולכן יכולים וצריכים הם להוסיף בכל עניני התומ"צ, ועי"ז זוכים לקיום היעוד "ושב ה' אליך את שבתך", שהקב"ה מוציא את כל בני מהגלות, וביחד עמהם יוצא גם הוא בעצמו מהגלות אל הגאולה האמיתית והשלמה.

יג. ענין הנ"ל אודות גודל החביבות דבנ"י אצל הקב"ה – מודגש גם בפרשת שבוע זה, פ' במדבר:

בהתחלת פ' במדבר מסופר אודות ציווי הקב"ה למנות את בני. ולכאורה: לשם מה צריך הקב"ה לפעולת המנין – הרי בלאה"כ בודאי יודע את מספרם המדויק של ישראל?!

ומבאר רש"י – שבכך מודגשת חביבותן של ישראל: "מתוך חיתון לפניו מונה אותם כל שעה". וכפי שיועד ילד קטן שכאשר יש לו דבר החביב – מונה אותו תמיד, כמה צעצועים יש לו וכיו"ב.

וענין זה קשור גם עם הגאולה ("ושב ה' אלקיך את שבותך") – כמבואר במדרז"ל שלעתיד לבוא יהי' המנין העשירי דבנ"י, ואז תתגלה חיתון של ישראל בתכלית השלימות.

יד. ויש לקשר כל הנ"ל עם שיעור היומי בלימוד הרמב"ם – שמכיון שבהשגחה פרטית לומדים שיעור זה בל"ג בעומר, בודאי יש קשר ושייכות ביניהם:

שיעור היומי הוא – בענין התפלה. ובזה מודגש הקשר עם ל"ג בעומר – כי: ל"ג בעומר ענינו – "בחד קטירא אתקטרנא", תכלית ההתקשרות וההתאחדות עם הקב"ה, עד לביטול כל מציאותו. וזהו גם תוכן ענין התפלה – "ולעבדו בכל לבבכם... עבודה שבלב זו תפלה", ההתקשרות עם הקב"ה ע"י אמירת "שבחו של מקום" החל מאמירת "מודה אני לפניך כו", ברכות השחר, עד לתכלית הביטול – תפלת "שמונה-עשרה", "כעבדא קמי מרי".

וענין זה קשור גם עם כללות העבודה בזמן הגלות – "בכל מקום שגלו שכינה עמהן":

מכיון שע"י עבודת התפלה נעשה יהודי עבד של הקב"ה, "ולעבדו גו'", "כעבדא קמי מרי" – הרי "עבד מלך מלך", ומכיון שכן, נמצא, שגם בהיותו בגלות הנהגתו היא כ"מלך", כך שאינו מתפעל משום דבר שבעולם, ומתנהג ע"פ רצונו של הקב"ה, בדרך התורה והמצוות, כולל חינוך הבנים והבנות בדרך התורה והמצוות, מבלי להתפעל מחשכת הגלות.

ובפרטיות יותר:

בהתחלת השיעור היומי (וכן בסיומו וחזרתו) כותב הרמב"ם שישנם "תשע עשרה ברכות" בתפלה. – תפלה זו נקראת אמנם "תפלת שמונה-עשרה", כמנין ח"י, אבל אעפ"כ, ישנם בה תשע עשרה ברכות, מכיון שלאחרי שניתקנו ח"י ברכות הוסיפו בה ברכה נוספת. וז"ל הרמב"ם (בהתחלת שיעור היומי): "בימי ר"ג רבו האפיקורסין בישראל, והיו מצירין לישראל ומסיתין אותם לשוב מאחרי השם, וכיון שראה שזו גדולה מכל צרכי בני האדם, עמד הוא ובית דינו ותיקן ברכה אחת כו".

ונמצא, שבשיעור היומי מדובר אודות ענין הקשור עם ירידת בני" בגלות, ב"שוקא דבורסקי" – שהרי מפני השפעת הריח הבלתי-רצוי ב"שוקא דבורסקי", יכולה להיות מציאות שיהיו כאלו שינסו להצר לישראל ולהסית אותם "לשוב מאחרי השם" ח"ו, עד שיש צורך לתקן ברכה מיוחדת כדי לבטל ענין זה.

וכמו כן מודגש בתפלה ענין הגאולה, "ושב ה' אלקיך את שבותך" – שהרי א' הבקשות העיקריות שבתפלה (ב"תשע עשרה ברכות") היא: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל היום", "ותחזינה עינינו בשובך לציון" – כללות ענין הגאולה.

טו. ויה"ר שהקב"ה ימלא את כל בקשותיהם של כל ישראל בכל המצטרך להם, כך שגם כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, זוכים להמשכת ברכותיו של הקב"ה בכל המצטרך, בני חיי ומזוני ריחי, ובכולם ריחי.

וענין זה מודגש בל"ג בעומר – כידוע סיפורי רבותינו נשיאינו שהיום דל"ג בעומר הוא "יום מסוגל" להמשכת הברכה הכי נעלית – "זרעא חייא וקיימא", ועי"ז נמשכת גם הברכה דחיי ומזוני ריחי, וכאמור – בכולם ריחי.

ועד שזוכים למילוי הבקשה העיקרית – "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל היום", גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

שאו יקויים היעוד שכותב הרמב"ם בהל' תשובה, ובארוכה יותר – בסוף הלכות מלכים [שבדפוסים הראשונים נקראות הלכות אלו (דשני פרקים אחרונים) בשם "הלכות . . מלך המשיח"], שבימות המשיח "ימצאו להן מרגוע וירבו בחכמה", "יהיו פנויין בתורה וחכמתה" [תורתו אומנתו], ועד לתכלית השלימות שבוה – "וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

ולעזיר, שגם ענין זה קשור גם עם עבודת התפלה – כי: תפלה ענינה – בקשת צרכי האדם. והרי הצורך הכי עיקרי ("גדולה מכל צרכי האדם") הוא – ההתקשרות להקב"ה (היפך הענין ד"לשוב מאחרי ה'"), ובלשון הרמב"ם בהתחלת ספר היד: "יסוד היסודות ועמוד החכמות (ר"ת הוי") לידע שיש שם מצוי ראשון", והרי זוהי ההקדמה לכללות ענין התפלה – "דע לפני מי אתה עומד".

וענין זה נפעל ע"י הפצת המעיינות חוצה – כדברי "רעיא מהימנא", משה רבינו, "גואל ראשון", לרשב"י: "בהאי חיבורא דילך כו' יפקון ב' מן גלותא ברחמי", היינו, שע"י הפצת מעיינותיו של רשב"י – פנימיות התורה – ממחרים ומקרבים את הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יקויים היעוד "כי מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים", היינו, שיהי גילוי אלקות בכל העולם כולו – "והיתה להוי' המלוכה", מכיון שכל העולם כולו יתמלא ב"דעה את הוי'", "מי הדעת הטהור", באופן ד"כמים לים מכסים",

במהרה בימינו ממש, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

* * *

טז. לאחר שהי' ענין התפלה - אמירת ובקשת "יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו", וכן ענין התורה - חזרת פסוקים מתושב"כ ומאמרי חז"ל מתושבע"פ, נסיים בענין הצדקה - עי"ז שיתנו לילדים מטבעות כדי לתת לצדקה.

ויה"ר שע"י ג' הענינים דתורה עבודה (תפלה) וגמילות חסדים, שעליהם "העולם עומד" ו"עולם קיים" - נזכה לקיום ועמידת העולם בתכלית השלימות, שהעולם כולו יהי' "דירה" לו ית',

בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

יצא לאור ע"י
Mendy & Leah Schurder
And their Children

לזכות יצחק בן עדינה
וחוה רבקה בת ח' טובה גיטל וכל יו"ח

לזכות

ר' אליעזר חיים וזוגתו רבקה בתי'

יוצאי חלציהם וכל בני משפחתם שיחיו

לפידות

בוענאס איירעס, ארגענטינא